דח"כ. דרך נחמן לג מיתוקס כרבן גמליאל מלג כרבי יהושע קשיא הלכתא להלכתא: **מתני' דרומס אית לה.** קודס שארסתיך: **גמ' טענתייהו ממאי.** מה היא מודעתו ומה הוא רוצה ליתן: **ממאתים ומנה.** היא לומרת מוכת עץ אני ויש לי מאתים ואע"פ שלא הכרת בי והוא לומר דרוסת איש ואין לך אלא מנה וקסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה: **ממנה ולא לגוס.** היא מודעת מנה והוא לומר אין לך לגוס: **סבר לה.** תנא דמתני' דלילו רבי יוחנן לג שביק רבנן ועביד כר"מ: **קסבר.** ר' יוחנן כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה הלכך על כרחך מוכת עץ דמתני' ר"מ היא דאמר מאתים והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה והוא לומר דרוסת איש אלא אפילו מאתים ומנה לומר דרוסת איש ואין לך מנה מאי לימא לך בין טענת דידיה לטענת דידה: **נשלמא נרבי אלעזר.** דאמר דרוסת איש אין לה כלום: **היינו דקאני פרקי.** בגי גמתני' גבי פלוגתא דממונא היא דומרת מוכת עץ אני ויש לי מאתים והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה והוא לומר דרוסת איש אלא אפילו מאתים ומנה והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה מאי לימא לך בין טענת דידיה לטענת דידה: **נשלמא נרבי אלעזר.** דאמר בין הכיר בה ובין לא הכיר בה מאתים ורבי אלעזר אומר במנה ולא כלום סבר לה כרבנן דאמרי בין הכיר בה בין לא הכיר בה מנה בשלמא ר' אלעזר לא קאמר כר' יוחנן דקא מוקי לה כרבנן אלא רבי יוחנן מ"ט לא אמר כר' אלעזר קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה הכא הוא קאמר מנה והיא קאמרה מנה מאי איכא בין טענה דידיה לטענה דידה בשלמא לר' אלעזר היינו דקתני תרתי חדא לאפוקי מדרמי בר חמא וחדא לאפוקי מדרב חייא בר אבין א"ר ששת אלא לר' יוחנן תרתי למה לי חדא להודיעך כחו דרבן גמליאל וחדא להודיעך כחו דרבי יהושע דאף על גב דאיכא למימר מיגו לא יהושע דאף על גב דאיכא למימר מיגו מהימנא בתרייתא להודיעך כחו דרבן גמליאל דאע"ג דליכא למימר מיגו מהימנא: **מתני'** [ה]ראוה מדברת עם מה טיבו של איש זה איש פלוני וכהן הוא [ו]רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים נאמנת ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה [ז]לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה: **גמ'** מאי מדברת [ח]נעבלה בשלמא [ט]לישנא מעליא כדכתיב [י]ואכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי מדברת ומעוברת אלא לרב אסי תרתי למה לי [כ]חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בה מכשיר בתרתי [ל]למאן דאמר לדברי המכשיר בה מכשיר בתרתי פוסל בבתרה מאי איכא למימר רב אסי סבר כמ"ד לדברי המכשיר בה מכשיר בבתרה א"ל רב לאביי לזעירי דאמר מאי מדברת נסתרה וא"ר יהושע לא מהימנא האמר רב [מ]מלקין על היחוד ואין אוסרין על היחוד לימא דלא כר"י אפי' תימא ר' יהושע [נ]מעלה עשו ביוחסין מיתיבי ראוה שנכנסה עם אחד לסתר או

דאם כן קשיא הלכתא אהלכתא דקיימא לן [ס]הלכתא כרב נחמן בדיני ובהא אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל אלא לאו ש"מ כדמשנינן ש"מ: **מתני'** [ע]היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את [א]רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים נאמנת ורבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה [ב]לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה: **גמ'** מאי מדברת [ג]נעבלה בשלמא רב אסי אמר [ד]נבעלה בשלמא לזעירי היינו דקתני מדברת אלא לרב אסי מאי מדברת [ה]לישנא מעליא כדכתיב [ו]ואכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי מדברת ומעוברת אלא לרב אסי תרתי למה לי [ז]חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בה מכשיר בתרתי [ח]למאן דאמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתרה אלא למ"ד לדברי המכשיר בה פוסל בבתרה מאי איכא למימר רב אסי סבר כמ"ד לדברי המכשיר בה מכשיר בבתרה א"ל רב לאביי לזעירי דאמר מאי מדברת נסתרה וא"ר יהושע לא [ט]מלקין על היחוד ואין אוסרין על היחוד לימא דלא כר"י אפי' תימא ר' יהושע [י]מעלה עשו ביוחסין מיתיבי ראוה שנכנסה עם אחד לסתר או

רב אסי אמר נבעלה. מגל נסתרה מודה ר' יהושע דנאמנת לומר לכסבר נבעלתי במגו דלמי לימא לג נבעלתי ול"ת והא רבי יהושע לית ליה מגו גבי מסתרסתי ונתמתי ויש לומר להתם לג הוי מגו גמור להא לפילו לימא מוכה מוכת עץ אני ויש לי מאתים ואע"פ שלא הכרת בי והוא לומר דרוסת איש ואין לך אלא מנה וקסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה: **ממנה ולא לגוס.** היא מודעת מנה והוא לומר אין לך לגוס: **סבר לה.** תנא דמתני' דלילו רבי יוחנן לג שביק רבנן ועביד כר"מ: **קסבר.** ר' יוחנן כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה הלכך על כרחך מוכת עץ דמתני' ר"מ היא דאמר מאתים והוא לומר דרוסת איש ואין לך אלא מנה והוא לומר דרוסת איש אלא אפילו מאתים ומנה והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה מאי לימא לך בין טענת דידיה לטענת דידה: **נשלמא נרבי אלעזר.** דאמר דרוסת איש אין לה כלום: **היינו דקאני פרקי.** בגי גמתני' גבי פלוגתא דממונא היא דומרת מוכת עץ אני ויש לי מאתים והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה והוא לומר דרוסת איש אלא אפילו מאתים ומנה והוא לומר דרוסת איש ואין לך מנה מאי לימא לך בין טענת דידיה לטענת דידה: **נשלמא נרבי אלעזר.** דאמר בין הכיר בה ובין לא הכיר בה מאתים ורבי אלעזר אומר במנה ולא כלום סבר לה כרבנן דאמרי בין הכיר בה בין לא הכיר בה מנה בשלמא ר' אלעזר לא קאמר כר' יוחנן דקא מוקי לה כרבנן אלא רבי יוחנן מ"ט לא אמר כר' אלעזר קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה הכא הוא קאמר מנה והיא קאמרה מנה מאי איכא בין טענה דידיה לטענה דידה בשלמא לר' אלעזר היינו דקתני תרתי חדא לאפוקי מדרמי בר חמא וחדא לאפוקי מדרב חייא בר אבין א"ר ששת אלא לר' יוחנן תרתי למה לי חדא להודיעך כחו דרבן גמליאל וחדא להודיעך כחו דרבי יהושע דאף על גב דאיכא למימר מיגו לא יהושע דאף על גב דאיכא למימר מיגו מהימנא בתרייתא להודיעך כחו דרבן גמליאל דאע"ג דליכא למימר מיגו מהימנא: **מתני'** [ה]ראוה מדברת עם מה טיבו של איש זה איש פלוני וכהן הוא [ו]רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים נאמנת ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה [ז]לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה: **גמ'** מאי מדברת [ח]נעבלה בשלמא רב אסי אמר [ד]נבעלה בשלמא לזעירי היינו דקתני מדברת אלא לרב אסי מאי מדברת [ה]לישנא מעליא כדכתיב [ו]ואכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי מדברת ומעוברת אלא לרב אסי תרתי למה לי [ז]חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בה מכשיר בתרתי [ח]למאן דאמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתרה אלא למ"ד לדברי המכשיר בה פוסל בבתרה מאי איכא למימר רב אסי סבר כמ"ד לדברי המכשיר בה מכשיר בבתרה א"ל רב לאביי לזעירי דאמר מאי מדברת נסתרה וא"ר יהושע לא [ט]מלקין על היחוד ואין אוסרין על היחוד לימא דלא כר"י אפי' תימא ר' יהושע [י]מעלה עשו ביוחסין מיתיבי ראוה שנכנסה עם אחד לסתר או

כדתנן בתמתי' ולא קרי ליה מגו מלג לפי שהיא [כ]טענה מעולה ביותר: **חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בבתרה.** ולריכי תרוייהו מלג להודיעך כחו דרבן גמליאל ומלג להודיעך כחו דרבי יהושע: **לדברי המכשיר בה פוסל בבתרה.** ומעוברת דנקט משום ליפנא מעלית: **ואין אוסרין על** היחוד לימא דלא כרבי יהושע. תימה לרשב"ם לזעירי (נמי) דאמר נסתרה מייתי כגון דמודה היא שנבעלה לה מאי למימר להכשיר בה וחדא להכשיר בבתרה. ולריכי תרוייהו כחו דרבן גמליאל להודיעך כחו דרבי יהושע:

לדברי המכשיר בה פוסל בבתרה. ומעוברת דנקט משום ליפנא מעלית: **ואין אוסרין על** היחוד לימא דלא כרבי יהושע. תימה לרשב"ם לזעירי (נמי) דאמר נסתרה מייתי כגון דמודה היא שנבעלה לה מאי למימר להכשיר בה וחדא להכשיר בבתרה. ולריכי תרוייהו כחו דרבן גמליאל להודיעך כחו דרבי יהושע:

תוספות רי"ד (המשך)

כרבנן דאמרי בין הכיר בה בין לא הכיר בה כתובתה מנה וכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום בשלמא ר"א לא אמר כר"י דקא מוקי לה כרבנן פי' במנה ולא כלום: היינו דקתני תרי בבא במתני' גבי פלוגתא דממונא היא אומרת משארסתני נאנסתי וכו' והוא אומר לא כי והיה מקחי מקח טעות ומקח טעות לגמרי משמע ואין לה כלום אלא ר"י מ"ט לא אמר כר"א קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה הכא הוא אומר מנה והיא אומרת מנה מאי איכא בין טענתה לטענתיה והלכתא כר"א דקיימי רבא ורב אשי כוותיה דכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום כדכתיבנא לעיל ובמוכת עץ נמי הלכתא כרבנן דאמרי מנה: **מתני'** ראוה מדברת עם א' מה טיבו של זה איש פלוני וכהן הוא ר"ג ור"א אומרים נאמנת ור"י אומר לא מפיה אנו חיין אלא ה"ז בחזקת מעוברת מנתין וממזר עד שתביא ראיה לדבריה: וכהן הוא פ' מיוחס ולא כהן ממש שאינה נאמנת להחזיק העובר בחזקת כהן אלא בחזקת כשר שאם הוא בת תנשא לכהונה: מאי מדברת זעירא אמר נסתרה ואע"פ שלא ראוה שנבעלה פסולה לכהונה לר"י כדלקמן שמעלה עשו ביוחסין ור"א אמר נבעלה בשלמא לזעירא היינו דקתני מדברת אלא לר"א מאי מדברת לישנא מעליא כדכתיב אכלה ומחתה פיה וגו' פי' נקט תשמיש בלשון אכילה בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי מדברת ומעוברת פי' מדברת להודיעך כחו דר"י דאפילו בעדי יחוד בלבד אסורה היא לכהן משום דמעלה עשו ביוחסין ומעוברת להודיעך כחו דר"ג אלא לר"א תרתי למה לי פי' לתני מדברת וכ"ש מעוברת. חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בבתה דאתמר ר"י אמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה לדברי הפוסל בה פוסל בבתה ור"א אומר אף לדברי המכשיר בה פוסל בבתה דבשלמא איהי אית לה חזקה דכשרות פי' מעיקרא ואוקמה אחזקה

עט א מי' פי"ל מהל' אישות הלכה י טוש"ע אה"ע סימן סה סעיף ט:
פ ב ג ד ה מי' פט"ו מהלכות איסורי ביאה הלכה יג יד הלכה יט ופי"ח הלכה יג יד סמג לאוין קכג טור שו"ע אה"ע סי' ו סעיף יז:
פא ו מי' פכ"ב שם הל' ג סמג לאוין רכו טוש"ע שם סימן כב סעיף ג:

מסורת הש"ס

ע) [קדושין נט: ב"מ קו.], פ) [לעיל יח: לקמן טז.], צ) [לעיל יח.], ק) [לקמן טז.], ר) [לעיל יג.], ש) [לקמן טז.], ת) סם קדושין עד. [עה.], א) [לקמן טו. יבמות יח:], ב) [פסחים ג. וש"נ], ג) [קדושין עד.], ד) סם פא"ו, ה) [קדושין עג. לקמן טו.], ו) נ"י כ"י, ז) [מיכו קסה דלמדרין מכל דלמר אין לוקין על היחוד סוס ליה למיפרך מהא דקי"ל כבולי מלמודא ומסם משניות לאין לסם נסתרה על בעלה לג על ידי קינוי וסמיכה לכך נ"ל דכל מיירי בפנויה לוקה וה"ק ממעלה עשו ביוחסין לסמור היכא דלמרה לכסר מהימניגן לה נבעלתי במגו אבל לי למרה לג עשו ממעלה וכהא מיירי רב. ת"ש],

תורה אור השלם

1. כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ וְאָמְרָה לֹא פָעָלְתִי אָוֶן:
משלי ל כ

גליון הש"ס

מתני' לנתין ולממזר עי' גיטין פט ע"ל תוס' ד"ה ובמכרש"ל שם: **תום'** ד"ה רב אסי וכו' **שענה** מעולה ביותר. וכ"ל הרמב"ם קדושין דף נ ע"ל ד"ה הא:

מוסף רש"י

היא אומרת מוכת עץ **אני.** הטעם את הסאה בחזקת בתולה ולא מצא לה בתולים, היא אומרת מוכת עץ אני (לעיל יא:) שמקבל לה עץ בגופו (לעיל יא.) **בין הכיר בה.** כשכנסה וכתב לה כתובה היה יודע שהיא מוכת עץ (לעיל יא:). **איש פלוני וכהן הוא.** כלומר מיוחס הוא (קדושין עד.). **לישנא מעליא.** שמלוה ודרך נקי הדעת לספר בלשון נקיי (פסחים ג.). **מלקין על היחוד.** מגדות, **ואין אוסרין.** משם שיש על בעלה מממת יחוד (קדושין פא.).

תוספות רי"ד

דא"כ קשה הלכתא אהלכתא דקיי"ל הלכה כר"ג בדיני. ובהא אמר ר"י אמר שמואל הלכה כר"ג ש"מ: **מתני'** היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את ר"ג ור"א אומרים נאמנת ור"י אומר לא מפיה אנו חיין אלא ה"ז בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום כדכתיבנא לעיל ובמוכת עץ נמי הלכתא כרבנן דאמרי מנה: **מתני'** ראוה מדברת עם א' מה טיבו של זה איש פלוני וכהן הוא ר"ג ור"א אומרים נאמנת ור"י אומר לא מפיה אנו חיין אלא ה"ז בחזקת מעוברת מנתין וממזר עד שתביא ראיה לדבריה: וכהן הוא פ' מיוחס ולא כהן ממש שאינה נאמנת להחזיק העובר בחזקת כהן אלא בחזקת כשר שאם הוא בת תנשא לכהונה: מאי מדברת זעירא אמר נסתרה ואע"פ שלא ראוה שנבעלה פסולה לכהונה לר"י כדלקמן שמעלה עשו ביוחסין ור"א אמר נבעלה בשלמא לזעירא היינו דקתני מדברת אלא לר"א מאי מדברת לישנא מעליא כדכתיב אכלה ומחתה פיה וגו' פי' נקט תשמיש בלשון אכילה בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי מדברת ומעוברת פי' מדברת להודיעך כחו דר"י דאפילו בעדי יחוד בלבד אסורה היא לכהן משום דמעלה עשו ביוחסין ומעוברת להודיעך כחו דר"ג אלא לר"א תרתי למה לי פי' לתני מדברת וכ"ש מעוברת. חדא להכשיר בה וחדא להכשיר בבתה דאתמר ר"י אמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה לדברי הפוסל בה פוסל בבתה ור"א אומר אף לדברי המכשיר בה פוסל בבתה דבשלמא איהי אית לה חזקה דכשרות פי' מעיקרא ואוקמה אחזקה

ולא תפסלנה מספק אבל בתה לית לה חזקה דכשרות והלכתא כר' יוחנן דהוא רביה דר"א שאין הלכה כתלמיד במקום הרב ותו דקאי כאבא שאול דתנן בעשרה יוחסין אבא שאול היה קורא לשתוקי בדוקי ואמרי' בגמ' מאי בדוקי שבודקין את אמו ואי אמרה לכשר נבעלתי נאמנת ואע"ג דאיכא רוב פסולים אצלה וא"ר הל' כאבא שאול: א"ל ר"פ לאביי לזעירי דאמר נסתרה וא"ר"י דלא מהימנא הא דאמר רב מלקין על

הכיר בה בין לא הכיר בה כתובתה מאתים וכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה כתובתה מנה הלכך ע"כ מוכת עץ דמתני' ר"מ היא דאמר מאתים והוא אומר דרוסת איש את ואין לך אלא מנה דאי רבנן היא לא טענה אלא מנה מאי איכא בין טענה דידיה לטענה דידה במנה טענה לו ומנה מודה לה ופי' [המורה] סבר לה דלעיל סבר לה תנא דמתני' דאילו ר' יוחנן לא שביק רבנן ועביד כר"מ ור"א סבר במנה ולא כלום סבר לה